ननुव्यवायादीनामपिऋतौभार्यामुपेयात् हुतशेषंभक्षयेदित्यादिनाविहितत्वात्किमेवंनिंद्यतेअतआह लोकइति व्यवायःस्त्रीसंगः नित्याःरागतएव नित्यंप्राप्ताःजंतोःप्राणिमात्रस्यअतस्तत्रतासुचोदनाविधिर्नास्ति ननुऋतावुपेयादित्यादिनाविधिर्दर्शितः सत्यम् नत्वयमपूर्वविधिः रागतःप्राप्तत्वात् किंतुनियमविधिरूपेणरागिणामभ्यनुज्ञानमात्रंक्रियते तदाह व्यवस्थितिरिति तेषुव्यवायादिषु कैःविवाहयज्ञसुराग्रहैःविवाहविषयएवव्यवायः कार्यः यज्ञएवामिषसेवा सौत्रामण्यांसुराग्रहान्गृण्हातीतिश्रुतेः तत्रैवमद्यसेवेतिनियमःक्रियते ननुचनियमपक्षेऽप्यावश्यकत्वान्ननिंदायुक्ताअतआह आसुनिवृत्तीति अयंभावःनायंनियमविधिरपिनित्यप्राप्तत्वात् अतोनिवृत्तिःपरिसंख्यैव आसुव्यवायामिषमद्यसेवासुनिवृत्तिरिष्टा कथंतर्हिव्यवस्थितिरित्युक्तमुच्यते नतावत्परिसंख्याविधिनाश्रुत्यानिवृत्तिरुच्यते तथासतिस्वार्थत्यागः परार्थकल्पना प्राप्तबाधश्चेतिदोषत्रयंस्यात् अतःक्वचित्प्राप्स्यतोऽप्यर्थस्यप्रापणमनर्थकमित्यपूर्वविधिद्वारान्यनिवृत्तिःफलतोभवति तद्यथा इमामगृभ्णन्रशनामृतस्येत्यश्वाभिधानीमादत्त इत्यत्ररशनालिंगतोगर्दभाश्वाभिधानीरशनाद्वयेप्राप्स्यतोमंत्रस्यापूर्वविधिद्वारापरिसंख्योच्यते यथोक्तंतंत्रवार्तिके अप्राप्तविधिरेवायमतोमंत्रस्य

लोकेव्यवायामिषमद्यसेवानित्यास्तुजंतोर्नहितत्रचोदना॥व्यवस्थितिस्तेषुविवाहयज्ञसुराग्रहैरासुनिवृत्तिरिष्टा॥ ११ ॥ धनंचधर्मैकफलंयतोवैज्ञानंसविज्ञानमनुप्रशांति॥ गृहेषुयुंजंतिकलेवरस्यमृत्युंनपश्यंतिदुरंतवीर्यम् ॥१२॥

निश्चितः परिसंख्याफलेनोक्तानविशेषःपुनःश्रुतेरिति क्वचित्तुरागतोनित्यप्राप्तस्याप्राप्तांशपूरणलक्षणस्य नियमफलस्याप्यभावान्नियमविधिद्वाराफलतःपरिसंख्याभवति यथापंचपंचनखाभक्ष्याइति तथारागतोनित्यवत् प्राप्तस्यव्यवायादेर्विवाहादिनियमेनाभ्यनुज्ञाद्वारापरिसंख्यैवेति ननुयद्यभ्यनुज्ञामात्रमेतद्भवेत्तर्हि ऋतुस्नातांतुयोभार्यांसन्निधौनोपगच्छति घोरायांभ्रूणहत्यायांपच्यतेनात्र संशयइत्यादिदोषश्रवणंनस्यात् नैषदोषःमनसिकामेसत्यपितस्यामरुच्याद्वेषादिनावातामनुपगच्छतोदोषश्रवणोपपत्तेरितिसर्वमनवद्यम् ॥ ११॥ तदेवंव्यवायादिमनोरथाकुलितत्वादभीष्टमात्मानंनशृण्वंतीत्युक्तम् इदानींधनस्यापिधर्मद्वारापरमात्मप्रापकस्यदृष्टोपभोगार्थंविनियोगान्नात्मज्ञानगंधोऽपीत्याह धनंचेति धर्मएवैकंफलंयस्यतत् कुतःयतःयस्मात्धर्माधर्मात्सविज्ञानमपरोक्षज्ञानसहितंदृढंपरोक्षज्ञानंभवति कथंभूतं अनुप्रशांति अनुअनंतरमेवप्रकृष्टाशांतिःनिर्वाणलक्षणायस्मात्तत् एवंभूतंधनंगृहेषुदेहाद्यर्थंयुंजंति ॥ १२ ॥